

Frågor & svar

Varför ska vi samarbeta mellan landstingen?

Det finns flera huvudargument för ett utökat samarbete för att vi ska kunna möta framtidens utmaningar:

- **Jämlik vård** – Människor har rätt att, utifrån sina behov, få tillgång till samma vård oavsett var man bor.
- **Kvalitet** – För att kunna ge specialiserad vård av hög kvalitet krävs samarbete.
- **Kompetens** – Tillgänglig kompetens kommer att bli en stor utmaning i framtiden.
- **Ekonomi** – Behovet av hälso- och sjukvård ökar. Befolkningen blir äldre och vi har allt bättre behandlingsmetoder. Men resurserna ökar inte i samma utsträckning som behoven.

Vad är bakgrunden till samarbetet?

Södra regionvårdsnämnden beslutade februari 2016 att starta ett projekt för att se över möjligheterna till ett ökat samarbete mellan vårdgivarna i Södra sjukvårdsregionen, Landstinget Blekinge, Region Halland, Region Kronoberg och Region Skåne. Samarbetet rörde den somatiska vården.

Första steget var att kartlägga förutsättningarna för ett ökat samarbete. Målet var att utveckla det samarbete som redan fanns, men också att starta samarbeten kring nya områden.

I april 2018 beslutade Södra regionvårdsnämnden att samarbetet skulle permanentas och gälla fler områden. Samarbetet ska bygga på frivillighet, tillit och samförstånd mellan huvudmännen och ta hänsyn till helheten och allas olika förutsättningar.

Vad innebär regional arbetsfördelning?

Samarbete och arbetsfördelning kan exempelvis handla om hur vården för specifika diagnosgrupper ska fungera, vilka ingrepp och behandlingar som ska göras var, och hur man kan samarbeta runt olika moment i en vårdkedja. Det kan också handla om att utveckla samarbetet kring tillgänglighet, kompetensförsörjning och villkor för medarbetarna vid arbete hos annan huvudman.

Vad är målet med samarbetet?

Målet är att kunna erbjuda en jämlik och likvärdig vård med hög kvalitet ur patientens perspektiv. Det är också viktigt att öka tillgängligheten, hitta långsiktiga och ekonomiskt hållbara lösningar samt att säkra kompetensförsörjningen.

Med andra ord;

Målet med samarbetet är att skapa bättre vård för patienten. Vi hjälps åt sjukhus emellan för att skapa en god och jämlik vård och för att öka tillgängligheten. Samtidigt arbetar vi för att utveckla och stärka såväl personal som sjukhus.

Hur leds samarbetet?

Det finns en politisk styrgrupp med representanter från alla huvudmän. Ledningsgruppen för Södra sjukvårdsregionen, som består av tjänstemän på ledningsnivå, är styrgrupp och arbetet leds av en samsamarbetsgrupp. Det finns dessutom arbets-, referens- och delprojektgrupper. I de olika grupperna finns deltagare från alla fyra landsting/regioner och det är verksamhetsföreträdare för berörda områden som ingår, för att få in kunskap från kärnverksamheten i de olika grupperna/delprojekten. Lokal kunskap och förankring är viktigt för att hitta långsiktiga och hållbara samarbeten.

Hur tillsätts arbetsgrupper och delprojekt?

Efter förslag från samordningsgruppen tar tjänstemannastygruppen beslut om vilka områden som ska undersökas närmare. Respektive landsting/region utser företrädare inom dessa områden och de får i sin tur uppdrag att bilda team av personer från berörd verksamhet som arbetar fram förslag på bättre samarbete och arbetsfördelning. Arbetet ska sedan implementeras och följas upp.

Vad bestämmer vilka områden som vi ska öka samverkan inom?

Det är många olika faktorer som påverkar, exempelvis:

- Tillgång till jämlik och likvärdig vård av god kvalitet
- Väntetider i vården
- Kompetensförsörjning

Hur många delprojekt finns det?

Det finns ett femtontal delprojekt. Vissa är avslutade, andra är på väg att implementeras, åter andra är i uppstartsfasen. Det pågår ständig diskussion om nya områden för samarbete. Aktuellt läge för de olika delprojekten finns på webbplatsen sodrasjukvardsregionen.se.

Det finns dessutom ett antal arbetsgrupper som arbetar med förutsättningarna för att samarbeta inom exempelvis tillgänglighet och kompetensförsörjning.

Det finns också arbetsgrupper för dialog och förankring med förvaltningschefer, sjukhuschefer och fackliga organisationer. För att fånga medborgarnas åsikter har en webbpanel byggts upp med cirka 8000 medborgare i Södra sjukvårdsregionen.

Kommer det inte att bli långa resor om vården ska bedrivas i annat landsting?

Redan idag är den högspecialiserade vården koncentrerad. Om vården behövs ofta ska den vara nära mig som patient, men är det ett ingrepp eller undersökning som enbart görs någon eller några gånger i livet kan tillgång och kvalitet uppväga en längre resa.

Vad innebär samarbetet konkret för förändringar för medarbetarna i vården?

Att kompetensutvecklas kan ha många skepnader. Att utnyttja hela sin kompetens och få möjlighet att lära eller lära ut är viktiga moment för ett attraktivt yrkesliv. Frivillighet är också en förutsättning. Det kan innebära resor för olika yrkesgrupper, både för att utbilda sig och för att utföra vård. Arbetsgruppen för HR, avtalsfrågor, arbetar fram gemensamma riktlinjer.

Hur påverkas patienterna? Finns det nackdelar, exempelvis långa resor?

Redan idag har den högspecialiserade vården koncentrerats. Om vården behövs ofta ska den vara nära mig som patient, men är det ett ingrepp eller undersökning som enbart görs några gånger i livet kan tillgång och kvalitet uppväga en längre resa.

Om vi hjälps åt inom Södra sjukvårdsregionen kan vi använda våra samlade resurser på ett klokt sätt, som gör att invånarna får mer vård för sina skattepengar. Det kan också bidra till att vi kan trygga en sjukvård av hög medicinsk kvalitet oavsett var människor bor.

Statistik:

I sydsvenska panelen, en medborgarundersökning som genomfördes i Södra sjukvårdsregionen mars 2018, svarade 32 procent ja på frågan om de tycker att vården bör ges på närmaste vårdcentral/sjukhus medan 68 procent svarade nej.

Finns det risk att mindre sjukhus utarmas när verksamhet/kompetens flyttas till andra sjukhus?

Syftet är att se till att sjukvården ges på ett jämlikt sätt och med hög kvalitet. Det kan innebära förändringar. En viss typ av vård kanske inte kommer att kunna bedrivas exakt där den bedrivs idag. Denna utveckling pågår i hela landet och är inte unik i Södra sjukvårdsregionen. För att klara framtidens krav och för att hela vårt sjukvårdssystem ska fungera måste vi utnyttja våra resurser på bästa sätt. Rätt saker ska göras på rätt ställe och det är viktigt att utveckla hela hälso- och sjukvården, där en del är att stärka alla sjukhus.

Hur tas verksamheternas synpunkter och personalens erfarenheter tillvara i de olika delprojekten?

Genom att involvera berörda verksamheters personal i olika utvecklingsarbeten/delprojekt och samtidigt bedöma hur angränsande verksamheter och områden påverkas minimeras risken att utarma annan viktig verksamhet. Dessutom finns möjlighet att involvera olika referensgrupper för att ytterligare stärka bedömningen av risker och möjligheter.

Mer information

Information om samarbetet och de olika delprojekten finns under rubriken "Samarbete för bättre vård" på webbplatsen sodrasjukvardsregionen.se.

2018-07-13